



Tvisteløsningsnemnda

Vedtak 82/26

A har rett til stillingsutvidelse på 42,15 prosent etter arbeidsmiljøloven § 14-4 a.

Sakens parter

A, arbeidstaker

B [kommune], arbeidsgiver

Nemndas sammensetning

Anne Marie Due, leder

Vetle Wetlesen Rasmussen, YS, fast medlem arbeidstakersiden

Andreas Dag Nilsen, KS, fast medlem arbeidsgiversiden

Vedtaksdato: 20.08.2026

Arkivreferanse: 2026/65

Saksbehandler: Mona Ekelund

Sakens bakgrunn

A er fast ansatt som assistent i stilling på 44,07 prosent i [kommune], for tiden i B, ved [avdeling 1].

[Avdeling 1] tilhører [enhet] som også består av avdelingen [avdeling 2], [avdeling 3] og [avdeling 4].

A krevde 12.03.2026 stilling tilsvarende faktisk arbeidstid etter arbeidsmiljøloven § 14-4 a. A la fram et nytt krav 21.04.2026, fordi arbeidsgiver ennå ikke hadde svart på det første kravet. Saken ble sendt til nemnda 24.04.2026.

B avslo kravet i brev til Tvisteløsningsnemnda 13.05.2026 og viste til at behovet for merarbeidet var bortfalt eller kom til å bortfalle.

Partene er enige om at A har arbeidet 703,25 timer utover avtalt arbeidstid i tolv månedersperioden, som er fra og med 21.04.2025 til og med 20.04.2026.

A sendte inn tvist om fortrinnsrett til nemnda 16.03.2026. Denne saken behandles separat.

Sakens dokumenter

A har sendt følgende til nemnda:

- brev av 24.04.2026
- brev av 30.04.2026
- brev av 01.06.2026

B har sendt følgende til nemnda:

- brev av 13.05.2026
- brev av 26.05.2026

Arbeidsgivers syn på saken

B hevder at A ikke kan få utvidet stillingen fordi behovet for merarbeidet ikke lenger er til stede. En stillingsutvidelse vil i tillegg innebære vesentlig ulempe for virksomheten.

B bestrider ikke at A har arbeidet jevnlig utover avtalt arbeidstid i beregningsperioden. Merarbeidet er hovedsakelig utført ved [avdeling 1].

Behovet for merarbeidet har falt bort eller vil falle bort i nær framtid

Arbeidsgiver viser til Medbestemmelsesutvalgets sak [xx/xxx] av [dato], drøftingssak om gjennomføring nedtak sengeplasser [avdeling 2] [dato] og oppdrag fra byråd og helse 05.03.2026.

Det er vedtatt varige budsjettkutt og reduksjon i [enhet] fra 203 til 197,2 årsverk. Det er også vedtatt reduksjon fra [X] til [Y] sengeplasser ved [avdeling 2]. [Avdeling 2] og [avdeling 1] inngår i [enhet] og behandles samlet i en strukturløsnings- og omstillingsprosess. Det er

ikke korrekt at omstillingen er i «en helt annen seksjon» uten betydning for bemanningsmulighetene på [avdeling 1] slik arbeidstaker hevder.

Merarbeidet er uttrykk for en historisk bemanningssituasjon før strukturtilpasning og nedtak av kapasitet og årsverk er fullt implementert.

Om lag 96 prosent av vaktene i beregningsperioden er registrert med årsakskoder som sykefravær, ferie, permisjoner og vakans, og som ressurskrevende situasjoner/bytter. Mindre enn fem prosent kan anses å dekke et ordinært, stabilt bemanningsbehov. Dette understøtter at merarbeidet i hovedsak har dekket midlertidige behov, typisk nevnt som ikke-rettighetsgivende i forarbeidene til § 14-4 a.

Arbeidstakers syn på saken

A hevder han har rett til 80-85 prosent stilling på bakgrunn av merarbeid utført i perioden 22.04.2026–21.04.2026 fordi behovet fortsatt er til stede.

Bs dokumentasjon viser at innsparingene i sin helhet skal tas på [avdeling 2] og ikke [avdeling 1], hvor arbeidstaker har arbeidet samtlige av sine vakter.

I utarbeidelsen av ny turnus for [avdeling 1] er det ingen reduksjon i sengeplasser eller bemanningsplaner og det er heller ingen nedgang i bruken av merarbeid. De usikre tidene i kommunen åpner ikke for at spekulasjoner om hva som vil skje i framtida kan brukes til å frata rettigheter etter arbeidsmiljøloven § 14-4 a.

Nemndas vurdering

Nemnda kan avgjøre tvister om rett til utvidet stilling tilsvarende faktisk arbeidstid etter arbeidsmiljøloven § 14-4 a:

Deltidsansatte som de siste 12 måneder jevnlig har arbeidet utover avtalt arbeidstid, har rett til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid i denne perioden, med mindre arbeidsgiver kan dokumentere at behovet for merarbeidet ikke lenger foreligger. Tolv månedersperioden skal beregnes med utgangspunkt i det tidspunkt arbeidstaker fremmet sitt krav.

Nemnda vil innledningsvis bemerke at bestemmelsen ikke inneholder noen ulempevurdering. Eventuelle ulemper arbeidsgiver anser at en stillingsutvidelse vil gi, er derfor ikke relevant i vurderingen av stillingsutvidelse etter arbeidsmiljøloven § 14-4 a.

Nemnda vil også bemerke at årsaken til merarbeidet ikke er relevant. I forarbeidene (Prop. 83 L (2012-2013) side 76 punkt 4.4.4.2 står det blant annet:

Årsaken til ekstraarbeidet er for så vidt uten betydning. Bestemmelsen skal derfor gjelde uavhengig av om det er økt arbeidsmengde, sykefravær eller andre forhold som begrunner behovet.

Har B dokumentert at behovet for merarbeidet har falt bort?

Nemnda har kommet til at B ikke har dokumentert at behovet for A sitt merarbeid har falt bort.

Det følger av lovens ordlyd og forarbeidene at arbeidsgiver må dokumentere at virksomheten ikke har behov for merarbeidet i tiden framover.

Planer om endringer i bemanningen må være konkrete og aktuelle å gjennomføre. Endringene må også redusere behovet for merarbeid i den avdelingen eller enheten der det er utført. Dette følger av forarbeidene og nemndas praksis.

B har ikke i tilstrekkelig grad dokumentert at det vil være mindre behov for As merarbeid framover.

Nemnda kan ikke se at de vedtatte omorganiseringsplanene berører bemanningen eller tjenestene ved [avdeling 1] der merarbeidet er utført og A har sin faste stilling. Nemnda har lagt avgjørende vekt på dokumentasjonen som arbeidsgiver har sendt inn som viser de konkrete forslagene til strukturendringer, omorganisering og reduksjon av årsverk i Aker-PST. Disse viser at forslagene gjelder fellesfunksjoner og [avdeling 2], og at [avdeling 1] ikke berøres.

Nemnda viser til MBU sak [xx/xxx] der det blant annet skrives:

Sak 1, 2025 vedtatt avvikling av 24 sengeplasser på [avdeling 2] (mars 2025).
Sengeplassene er redusert, men bemanningen må ytterligere reduseres i henhold til bemanningsbehov og budsjett i 2026. (...)

Det resterende nedtaket vil gjennomføres i [avdeling 2] og tilpasse bemanningen til [Z] sengeplasser. Nedtak vil også gjennomføres i fellesfunksjoner og tilpasse drift/kapasitet til reduserte oppgaver etter de siste års organisasjonsendringer.

Arbeidsgiver foreslår reduksjon av 3,8 årsverk i helsepersonell bemanning på [avdeling 2]. Arbeidsgiver foreslår reduksjon av 2 årsverk i fellestjenester.

Ettersom arbeidsgiver ikke har dokumentert at behovet for As merarbeid har falt bort, har han rett til stilling tilsvarende faktisk arbeidstid utført i tolv månedersperioden.

For å komme fram til riktig stillingsutvidelse, må nemnda regne ut hvor stor stillingsprosent merarbeidet utgjør. I en full stilling ville A arbeidet 1668,5 timer når ferien A har krav på (25 dager) er trukket fra. A sitt merarbeid er 703,25 timer. A har dermed utført merarbeid tilsvarende 42,15 prosent stilling og dette er utvidelsen A har rett til.

Anne Marie Due
leder

20.08.2026